

Reb Pinchas of Koretz

Imrie Pinchas

Pesach & Hagadah

פסח	
Siman #170	
In the name of the late Rabbi, who was careful not to be stringent with excessive stringencies,	בְּשֵׁם הָרַב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, שֶׁהִקְפִּיד שְׁלֹא לְהַחְמִיר תְּחִמּוֹת יִתּוּרוֹת,
because through this one draws upon himself the exile, Heaven forbid,	כִּי בְּזֶה מִמְּשִׁיב עַל עַצְמוֹ הַגְּלוּת חֵס וְשְׁלוֹם,
for stringencies are from the side of judgment, may it be covered.	כִּי הַחֲמִירוֹת הֵם מִסְטָרָא דְדִינָא צִי.
And the proof is that the later books are more stringent than the earlier ones,	וְהָרְאִיָּה, שֶׁהַסְּפָרִים הָאֲחֵרוֹנִים מִחֲמִירִים יוֹתֵר מִהָרְאִישׁוֹנִים,
and with every new book that is added, there are several new stringencies in it,	וְכָל מָה שֶׁנִּתְוֹסַף סֵפֶר חֲדָשׁ יֵשׁ בּוֹ כַּמָּה חֲמִירוֹת חֲדָשִׁים,
and this is because of the intensity of the exile, which each time becomes heavier, due to our many sins, may it be clarified.	וְהוּא מִפְּנֵי תַקְוַת הַגְּלוּת שֶׁבְּכָל פֶּעַם הוּא כְּבֵד יוֹתֵר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים צ"ח.
Therefore, a person should not be more stringent than the Shulchan Aruch,	לְכֹן אִינוֹ לְאָדָם לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִהַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ,
even if there is some opinion in the Shulchan Aruch to be stringent—	אִם אֵם יֵשׁ אִיזָה דְעָה בַּשּׁוּלְחָן עָרוּךְ לְהַחְמִיר,
if that is not the conclusion, one should not be stringent.	אִם אִינוֹ הַמְּסַקֵּנָה כֵּן, אִינוֹ לְהַחְמִיר.
Only on Pesach should one follow all the stringencies mentioned in the Shulchan Aruch,	רַק בְּפֶסַח יֵשׁ לְתַפְסֵחַ כָּל הַחֲמִירוֹת הַנִּזְכָּרִים בַּשּׁוּלְחָן עָרוּךְ,
but a stringency that is not mentioned at all in the Shulchan Aruch—	אֲבָל חֲמִירָא שְׁלֵא נִזְכָּר כָּלל בַּשּׁוּלְחָן עָרוּךְ—
he did not want to be stringent even on Pesach.	לֹא רָצָה לְהַחְמִיר אַף בְּפֶסַח.
Siman #171	
In the name of the late Rabbi:	בְּשֵׁם הָרַב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה:
He always had a dislike for a melancholic person,	אִידָּ צָט אָב פִּינָט אִינוֹ מְרָה שְׁחֹרְה'נִיק,
but during Pesach, he loathed all forms of melancholy.	אֲבָל אִים פֶּסַח כָּל הַמְרָה שְׁחֹרוֹת.
Siman #172	
He elaborated on the matter of Pesach, that it is "food of healing", and through this there are no judgments at all on Rosh Hashanah, as stated in the Zohar, Tetzaveh (183b). Therefore, one must be	הֶאָרִיךְ בְּעִנְיַן פֶּסַח שֶׁהוּא מִיְכָלָא דְאַסְוִתָּא, וְעַל־יְדֵי זֶה אִינוֹ דִּינֵין כָּלל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּדֹאִיתָא בְּזֹהַר תְּצַוֶּה (קפג, כ). לְכֹד יֵשׁ לְהַזְהִיר לְהַחְמִיר מְאֹד לְהַנְצִיל מִחֲשֵׁשׁ מִשְׁהוּת חֲמִיץ.

Reb Pinchas of Koretz

Imrie Pinchas

Pesach & Hagadah

<p>careful to be very stringent, to be saved from even the slightest suspicion of chametz.</p>	
<p>And he, of blessed memory, explained the reason that there is no judgment on Rosh Hashanah—can it be that if one committed sins he would not be judged? Rather, the explanation is that one who is careful about even a trace of chametz, as is written in the writings of the Arizal, this helps that he will not sin the entire year, etc.</p>	<p>והסביר הוא זכרונו לברכה הטעם שאין דנין בראש השנה, וכי אפשר שאם עשה עבירות שלא ידונו אותו? רק הפירוש, שהנזקה ממשהו חמץ איתא בכתבי 'האר"ל שיועיל שלא יחטא כל השנה וכו'.</p>
<p>And the Rabbi was particular about the Ba'er Heitev (O.C. 436:3), who quoted in the name of the Arizal: “he is assured that he will not sin,” etc.—for how can a person be assured not to sin? And in the writings it does not say more than “it helps,” etc.</p>	<p>והיה הרב מקפיד על הבאר היטב (לוח שנה לסימן סמ"ו) שהעתיק בשם האר"ל: "מובטח שלא יחטא" וכו', כי איך אדם מובטח מהחטא? ובכתבים לא כתוב 'רק יועיל וכו'.</p>
<p>Siman #173</p>	
<p>He also said that one must be stringent on Pesach with all the stringencies, because the aspect of Pesach is the nullification of idolatry. And he said that there is another reason why one must be stringent on Pesach, but he does not want to reveal it.</p>	<p>גם אמר, שיש להקמיר בפסח בכל הקמרות, כי בהינתן פסח הוא בטול עבודה זרה. ואמר, שיש עוד טעם שצריך להקמיר בפסח, אבל שאינו רוצה לגלותו.</p>
<p>And one time he said: “It’s not fitting that the generation should know,” meaning the generation does not need to know it.</p>	<p>ופעם אחת אמר: "עם טויג נשט דר דור זאל וויסן", שזהדור אין צריכים לדעת אותו.</p>
<p>Siman #174</p>	
<p>[The Rabbi, of blessed memory, said:] Since the time that the Jewish people have been careful about even a trace of chametz on Pesach and eat <i>shemurah</i> matzah, they have had salvation in a great matter (and the meaning of his words was in the spiritual realm), and I am not permitted to reveal it for the sake of the generation.</p>	<p>הרב זכרונו לברכה אמר: [מעט שישאר נזקרים] ממשהו חמץ בפסח ואוכלים מצה שמורה, היתה להם ישועה בדבר גדול (ומשמעות דבריו היתה ברוחני), ואין אני רשאי לגלותו לטובת הדור.</p>
<p>Siman #175</p>	
<p>Regarding drinking Ma'ad on Pesach, the Rabbi, of blessed memory, was lenient, because it is a great necessity, as it is satisfying.</p>	<p>בשתיית מעד בפסח הקיל הרב זכרונו לברכה בעבור שהוא צורך גדול, שהוא משביע.</p>
<p>Siman #176</p>	
<p>He gave a reason why it is forbidden to eat legumes (<i>kitniyos</i>) on Pesach — because types of legumes are an aspect of <i>mochin d'katnus</i> (constricted consciousness), whereas Pesach is an aspect of <i>mochin d'gadlus</i> (expanded consciousness).</p>	<p>אמר טעם, שלכך אסור לאכל קטניות בפסח, כי מיני קטניות היא בהינתן מוחין דקטנות, ופסח היא בהינתן מוחין דגדלות.</p>

Reb Pinchas of Koretz

Imrie Pinchas

Pesach & Hagadah

<p>But “bread” (<i>lechem</i>) is numerically equivalent to three times the Tetragrammaton (<i>Havayah</i>), and that is an aspect of <i>gadlus</i>. And every <i>Havayah</i> is an aspect of the Name <i>Mah</i>, which is numerically equivalent to “Adam”, and anything that is in the secret of the form of a human (<i>Tzuras Adam</i>) includes ten <i>sefiros</i>.</p>	<p>אָבֵל "לֶחֶם" הוּא גִימְטְרִיָא ג' הַיּוֹת, וְהוּא בְּחֵינַת גְּדֻלוֹת. וְכָל הַיּוֹ"ה הוּא בְּחֵינַת שֵׁם מ"ה שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיָא "אָדָם", וְכָל מָה שֶׁהוּא בְּסוּד צִיּוּר אָדָם הוּא כּוֹלֵל עֶשְׂרֵי סְפִירוֹת.</p>
<p>Therefore, one must place ten fingers on the bread at the time of the <i>haMotzi</i> blessing. Also, there are ten words in the <i>haMotzi</i> blessing, unlike the blessing of <i>Shehakol</i> and similar ones. (See <i>Shulchan Aruch</i>, O.C. 167:4.)</p>	<p>לְכֹד צִרְיָה לְהַנִּיחַ עֶשְׂרֵי אֶצְבָּעוֹת עַל הַלֶּחֶם בְּשַׁעַת הַמוֹצִיא, וְגַם יֵשׁ בְּבִרְכַת הַמוֹצִיא י' תְּבוּת, מִשְׁאֵין בֵּן בְּבִרְכַת שֶׁהַכֹּל וְכִיּוֹצֵא (שׁוֹלְחַן עָרוּךְ לְאוֹרַח חַיִּים סִימָן קסז), סְעִיף ד'.</p>
<p>And on Thursday of Parshas Shemos, they made a dish of sesame, and it was very good. And he said that this was because they needed to fast, and a fast is also an aspect of <i>mochin d'katnus</i>, as explained in the <i>Kavanos</i> (Per LoS.K., p. 7 col. 3).</p>	<p>וּבַיּוֹם ה' פְּרִשַׁת שְׁמוֹת עָשׂוּ מֵאֶכֶל שֶׁל שׁוּמְשָׁמִין, וְהִנֵּה טוֹב עַד מְאֹד, וְאָמַר, שֶׁהוּא מִחֵמַת שֶׁהָיוּ צִרְיָכִין לְהִתְעַנּוֹת, וְתַעֲנִית הוּא גַם-כֵּן בְּחֵינַת מוֹחִין דְּקַטְנוּת, (בְּמַבּוּאָר בְּפָנוּת (פֶּעַר לוי"ס"ק דף ז, עמוד ג').</p>
<p>Siman #177</p>	
<p>In the name of the Rabbi, of blessed memory: On Pesach, judgment is from the side of the soul, and on Rosh Hashanah, from the side of the body.</p>	<p>בְּשֵׁם הָרַב זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה: בְּפֶסַח דְּנִין מִצַּד הַנְּשָׁמָה, וּבִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה מִצַּד הַגּוּף.</p>
<p>The Rabbi, of blessed memory, also said: On Pesach, judgment is from the side of kindnesses (<i>chasadim</i>), therefore we eat and drink and rejoice; and on Rosh Hashanah, from the side of severities (<i>g'vurot</i>). And when a person finds favor and grace (in Yiddish: “when one gets <i>loski</i>”) on Pesach, he will have no hardship at all on Rosh Hashanah — as long as he is extremely careful about even a trace of chametz, for it is a very serious matter.</p>	<p>עוֹד אָמַר הָרַב זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה: בְּפֶסַח דְּנִין מִצַּד הַחֶסֶדִים, לְכֹן אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְשִׂמְחִין, וּבִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה מִצַּד הַגְּבוּרוֹת. וְכִשְׁמוֹצֵא אָדָם חֵן וְחֶסֶד (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנוּ: "אז מֵעֵאָן קָרִיגְט לױסקי") בְּפֶסַח, אֵינן לוֹ שׁוּם טוֹרַח בִּרְאֵשׁ הַשָּׁנָה. וּבְלִבְדֵי שִׁינְהָר מְאֹד מִמְשָׁהוּ חֵמֵץ, שֶׁהוּא דְּבַר גְּדוֹל.</p>
<p>And the Rabbi, of blessed memory, said regarding his son, Rabbi Eliyahu, that he cannot attain spiritual levels like his brother, may he live and be well, because one time he was sick and they had to give him chametz on Pesach due to <i>pikuach nefesh</i>, and this damaged his soul forever.</p>	<p>וְאָמַר הָרַב זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה עַל רַבֵּי אֱלִיָּהוּ בְּנוֹ שְׁאִינֵן יְכוֹל לְבוֹא לְהַשְׁגָּה כְּמוֹ אֱחָיו נ"י, כִּי פַעַם אַחַת הִיָּה חוֹלָה וְהָיוּ צִרְיָכִין לַתֵּן לוֹ חֵמֵץ בְּפֶסַח מִשׁוּם פִּיקוּחַ נֶפֶשׁ, וְזֶה הַזִּיק לְנִשְׁמָתוֹ עַד עוֹלָם.</p>
<p>He also related that the Rabbi, of blessed memory, told a certain wicked apostate that the beginning of his breach came when he ate chametz on Pesach, and from that everything else followed. And he explained in the name of the Rabbi, of blessed memory, that on Pesach, judgment is from the side of the souls, etc.</p>	<p>עוֹד סִפֵּר, שֶׁהָרַב זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה הִגִּיד לְרִשְׁעֵי אֶחָד גְּדוֹל שְׁהֵמִיר, שֶׁתְּחִלַּת פְּרִיצוֹתוֹ הִיָּתְהָ שֶׁאָכַל חֵמֵץ בְּפֶסַח, וּמִזֶּה בָּא לְכָל. וּבִיָּאָר בְּשֵׁם הָרַב זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, 'שֶׁבְּפֶסַח דְּנִין מִצַּד הַנְּשָׁמוֹת וְכוּ'.</p>

Reb Pinchas of Koretz

Imrie Pinchas

Pesach & Hagadah

<p>And now, in the year 5573 (1813), he, of blessed memory, further explained another matter: that the Holy One, blessed be He, desires to be served in every possible way, and on this they judge on Pesach — in what manner one’s service will be that year: through Torah study, or through prayer, or through some other thing, and the like.</p>	<p>וְעַכְשָׁיו שְׁנַת תְּקוּע"ג לַפ"ק, בִּיאַר הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה עוֹד בְּעֵגְוֵן אַחֵר: כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוּצָה שְׂיַעֲבֹדוּ אוֹתוֹ בְּכָל הָאִפְנָיִם, וְעַל זֶה דְּנִין בְּפֶסַח בְּאִיזָה אִפֵּן תִּהְיֶה עֲבוּדָתוֹ בַּשָּׁנָה הַזֹּאת, בְּלִימוּד אוֹ בַתְּפִלָּה אוֹ בְּדָבָר אַחֵר, וְכִיּוֹצֵא בָזֶה.</p>
<p>Siman #178</p>	
<p>He said: On Pesach, when a great light comes into the world, a person must be careful in all his actions, so that he not be punished, Heaven forbid. And understand this.</p>	<p>אָמַר: בְּפֶסַח, בְּשָׂבָא לְעוֹלָם אוֹר גָּדוֹל, צָרִיךְ אָדָם לְהִזָּהַר בְּכָל מַעֲשָׂיו שְׂלֵא יַעֲנֹשׁ חַס וְשְׁלוֹם, וְהִבֵּן.</p>
<p>Siman #179</p>	
<p>In the name of the Rabbi, of blessed memory: On Pesach, because a great light descends, therefore they are particular even about a slight movement or a light sin.</p>	<p>בְּשֵׁם הָרַב זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, בְּפֶסַח, בְּעֵבוּר שְׂיִוְרַד אוֹר גָּדוֹל, עַל כֵּן מְקַפִּידִין אֲפִלוּ עַל תְּנוּעָה קְלָה וְחֻטָּא קַל.</p>
<p>And he, of blessed memory, told that one time on the first night of Pesach, there was a lot of wine on the table, and also a lot of schnapps, which was brought by Reb Shlomo [of Heysen], of blessed memory, and after the fish, they took a little schnapps and drank.</p>	<p>וְסִיפֵר הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, שְׂפַעַם אַחַת בְּלֵיל א' שָׁל פֶּסַח הָיָה הַרְבֵּה יַיִן עַל הַשֻּׁלְחָן, וְגַם יַיִ"שׁ הָיָה הַרְבֵּה, וְשִׁהֲבִיא רַבִּי שְׂלֹמֹה [מֵהַיִּיסוּן] זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, וְאַחֵר הַדְּגָיִם לְקַחוּ מְעַט יַיִ"שׁ וְשָׁתוּ.</p>
<p>And the Rabbi, of blessed memory, said to him: Sometimes the evil inclination doesn’t entice at all, and the person himself runs after the evil inclination — “ka, ka” — like when there is so much wine and yet you drink schnapps.</p>	<p>וְאָמַר לוֹ הָרַב זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה: פְּעָמִים יֵשׁ שְׂאִין הַיֵּצֵר הָרַע מְסִית כָּלֵל, וְהָאָדָם רוֹדֵף אַחֵר הַיֵּצֵר הָרַע ק"א, ק"א, כְּגוֹן שְׂיֵשׁ כָּל כֹּף יַיִן הַרְבֵּה וְאַתֶּם שׁוֹתִים יַיִ"שׁ.</p>
<p>And he, of blessed memory, said that at such a time, they are strict in accordance with the above.</p>	<p>וְאָמַר הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, שְׂבַעַת הַנַּ"ל מְקַפִּידִין עַל דְּרָכֵי הַנַּ"ל.</p>
<p>Siman #180</p>	
<p>Regarding <i>Ma'ariv</i> (the evening prayer): He, of blessed memory, practiced on the first night of Yom Tov not to say it, because he said the people are tired. And on the second night, he would not lead the prayer from the <i>amud</i> (lectern); rather, someone else would lead and they would say <i>Ma'ariv</i>.</p>	<p>בְּעֵגְוֵן הַמַּעֲרִיבִית. נִהְגַּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה בְּלֵיל יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שְׂלֵא לוֹאָמְרוּ, כִּי הָיָה אוֹמֵר הַעוֹלָם הֵם עֵינַיִם. וּבְלֵיל שְׁנִי לֹא הָיָה מִתְּפַלֵּל לְפָנָי הַעֲמוּד, רַק אַחֵר הָיָה מִתְּפַלֵּל וְאָמְרוּ מַעֲרִיבִית.</p>
<p>And he, of blessed memory, spoke privately with Rabbi Simchah [K.G.], perhaps he, of blessed memory, did not say <i>Ma'ariv</i> at all. Therefore, he refrained on the second night from going to the <i>amud</i>, so that they would not notice — for he had no explanation for the second night.</p>	<p>וְדַבֵּר הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה בְּסוּד עִם רַבִּי שִׁמְחָה ק"ג, אוֹלֵי הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה לֹא אָמַר מַעֲרִיבִית כָּלֵל, לְכֹן נִסְתַּלַּק בְּלֵיל שְׁנִי מֵהַעֲמוּד שְׂלֵא יִרְגִישׁוּ בוֹ, שְׂלֵא הָיָה לוֹ תְּרוּץ עַל לֵיל שְׁנִי.</p>

Reb Pinchas of Koretz
Imrie Pinchas
Pesach & Hagadah

Until Rabbi Yaakov Shimon testified that he did say *Ma'ariv* on the second night, from one *siddur* together with his father. And on the last days of Yom Tov, he also said it on the first night.

עד [שהעיד] הרב רבי יעקב שמעון שהווא אָמַר
 מְעַרְבֵית בְּלַיִל שְׁנֵי בְּסִידוּר אֶחָד עִם אָבִיו. וּבְיוֹם טוֹב
 הָאֶחָדוֹנִים אָמַר גַּם בְּלַיִל רִאשׁוֹן.